MINISTERUL SĂNĂTĂŢII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ŞI FARMACIE
NICOLAE TESTEMIŢANU

Catedra otorinolaringologie

Clasificarea afecţiunilor otorinolaringologice

Recomandare metodică

CHIŞINĂU
2013

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
NICOLAE TESTEMIȚANU

Catedra otorinolaringologie

Clasificarea afecțiunilor otorinolaringologice

Recomandare metodică

CHIȘINĂU
Centrul Editorial-Poligrafic *Medicina*
2013

CZU 616.28(076.5)
C 56

Lucrarea este aprobată de Consiliul metodic central al USMF „Nicolae Testemițanu"; proces-verbal nr. 6 din 1 noiembrie 2012.

Autori:
Ion Ababii – dr. hab. med., profesor universitar, academician al AȘM
Vladimir Popa – dr. hab. med., profesor universitar
Alexandru Sandul – dr. hab. med., profesor universitar
Eusebiu Sencu – dr. med., conferențiar universitar
Andrei Antohi – dr. med., conferențiar universitar
Sergiu Vetricean – dr. med., conferențiar universitar
Alexei Gagauz – dr. med., conferențiar universitar
Victor Osman – dr. med.

Recenzenți:
Gheorghe Țâbârnă – dr. hab. med., profesor universitar, academician al AȘM.
Mihail Maniuc – dr. hab. med., profesor universitar

Redactor: *Sofia Fleștor*
Machetare computerizată: *Iulia Don*

Lucrarea este destinată medicilor otorinolaringologi, interniștilor, studenților și altor specialiști în domeniul medicinei.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Clasificarea afecțiunilor otorinolaringologice: Recomandare metodică / Ion Ababii, Vladimir Popa, Alexandru Sandul [et al.]; Univ. de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu", Catedra otorinolaringologie. – Ch.: CEP „Medicina", 2013. – 19 p.
Bibliogr.: p. 19 (8 tit.). – 100 ex.
ISBN 978-9975-113-66-3.
616.28(076.5)
C 56

INTRODUCERE

Toata viaţa şi activitatea oamenilor sunt însoţite, la orice pas, de noţiuni de clasificare. Chiar şi globul pământesc se împarte în continente, ţări etc. Anul se împarte în anotimpuri şi trimestre. Ultimele se împart în luni, săptămâni, zile. Fără aceste noţiuni, oamenilor le-ar fi foarte greu să activeze şi să se înţeleagă între ei. Toate acestea se referă şi la biologie în general şi la medicină în special.

Otorinolaringologia teoretică şi practică se ocupă de studierea multor probleme legate de afecţiunile ORL. Iar pentru ca medicii otorinolaringologi să se înţeleagă mai bine între ei, este necesar ca ei să aibă la dispoziţie clasificările necesare, care, ca şi unele denumiri anatomice, se schimbă după un timp oarecare.

Cunoaşterea Clasificării Internaţionale a Maladiilor (CIM) şi respectarea cerinţelor ei de către medicii ORL sunt factori foarte importanţi, deoarece ei pot face schimb de informaţii despre afecţiunile ORL. În baza acestor informaţii, organele sociomedicale pot influenţa asupra morbidităţii în general şi a morbidităţii în otorinolaringologie în special.

RINOSINUZOLOGIE

În CIM, patologia rinosinuzală este prezentată în capitolele: 1, 2, 8, 10, 12, 17, 18, 19.

Malformațiile și anomaliile nasului și sinusurilor paranazale

Nr. crt.	Capitolul	Codul	Denumirea maladiilor în CIM	Denumirea clinică corectă propusă și adaptată cerințelor CIM
1.	17	Q00-0.99	Malformațiile congenitale ale aparatului respirator	
		Q30	Malformațiile congenitale ale nasului	Aplazia nasului Fisurile mediane Chistul planșeului bucal Atrezia foselor nazale Deviațiile de sept nazal Meningocelul

Traumatismele, corpii străini, arsurile, degerăturile și hemoragiile nazale

2.	19	S02	Fractura craniului și a oaselor feței	Fractura oaselor nazale Sinuzita posttraumatică Hemoragiile nazale Hematomul septului nazal Abcesul septului nazal Hematosinus
3.		T17	Corpii străini ai căilor respiratorii	Corpii străini ai foselor nazale Corpii străini ai SPN Rinolitiaza Rinolitul
4.		T27	Arsurile și coroziunile căilor respiratorii superioare	Arsurile nasului și SPN
5.		T35	Degerăturile și coroziunile cu localizări multiple și fără precizare	Degerăturile nasului și SPN

Afecţiunile nasului extern

6.	10	L 00-08	Infecţiile pielii şi ale ţesutului celular subcutanat	Furunculul nasului Foliculita Acneea rozacee Rinofima
7.	1	A46	Erizipelul	Erizipelul nasului extern

Afecţiunile acute ale mucoasei nazale şi sinusurilor paranazale

8.	10	J00-99	Bolile aparatului respirator	
		J00-06	Afecţiunile acute ale căilor respiratorii superioare	
		J00	Rinofaringita acută (guturaiul comun) Coriza Rinita acută Rinita infecţioasă Rinoreea acută	Rinitele acute Rinita banală Rinita acută a copiilor Rinitele acute în cadrul bolilor infecţioase: – rujeolică – difterică - gonococică – eredosifilitică Rinita acută a nou-născutului Rinita acută a copilului Rinita acută a bătrânilor Rinita acută posttraumatică

Patologia acută a sinusurilor paranazale

9.	10	J00-99	Bolile aparatului respirator	
		J01 J01.0 J01.1 J01.2 J01.3	Sinuzita acută: – maxilară – frontală – etmoidală – sfenoidală	Sinuzita maxilara acută: – maxilară – frontală – etmoidală – sfenoidală
		J01.4	Pansinuzita acută	Rinopansinuzita acută Rinohemisinuzita acută

		J01.8	Sinuzita acută fără precizare	Rinosinuzita polipoasă Rinosinuzita supurativă Rinopolisinuzita mixtă Rinosinuzita acută

Rinitele cronice

10.	10	J30-39	Alte boli ale căilor respiratorii superioare	
		J30	Rinita alergică și vasomotorie	Rinita vasomotorie
		J30.0	Rinita vasomotorie	
		J30.1	Rinita alergică datorită polenului Polinoza Guturaiul „de fân"	Rinita alergică
		J30.2	Alte rinite alergice sezoniere	Rinita alergică intermitentă
		J30.3	Rinitele alergice persistente	Rinita alergică persistentă
		J30.4	Rinita alergică fără precizare	Rinita alergică
		J31.0	Rinita cronică Ozena Rinita cronică atrofică: – granulomatoasă – hipertrofică – obstructivă – purulentă – ulceroasă	Rinita cronică Rinita cronica catarală: – hipertrofică – atrofică – ozenoasă – banală – cu obstrucție nazală
		J31.1	Rinofaringita cronică	Rinofaringita cronică

Sinuzitele cronice

11.		J32	Sinuzita cronică	Rinosinuzita cronică
		J32.0	Sinuzita maxilară cronică	Rinosinuzita maxilară cronică
		J32.1	Sinuzita frontală cronică	Rinosinuzita frontală cronică

Continuare

		J32.2	Sinuzita etmoidală cronică	Rinosinuzita etmoidală cronică
		J32.3	Sinuzita sfenoidală cronică	Rinosinuzita sfenoidală cronică
		J32.4	Pansinuzita cronică	Rinopansinuzita cronică
		J32.8	Alte sinuzite cronice Sinuzite cronice la mai mult de un sinus, dar fără precizare	Hemisinuzita cronică Polisinuzita cronică Polisinuzita maxilo-etmoidală Complicațiile sinuzitelor
		J32.9	Sinuzita cronică fără precizare	Rinosinuzita cronică fără precizare
		J33	Polipul nazal	Sinuzita cronică cu polipi nazali Polisinuzita cronică cu polipi
		J33.0	Polipul foselor nazale	Sinuzita cronică cu polipi nazali
		J33.1	Polipoza nazosinuzală deformantă	Sinuzita cronică deformantă cu polipoză nazală
		J33.8	Alți polipi ai sinusurilor	Sinuzitele cronice cu polipi nazali
		J33.9	Polipii nazali fără precizare	Rinosinuzitele cronice cu polipi nazali
		J34.3	Hipertrofia cornetelor nazale	Hipertrofia cornetelor nazale
12.		J34.1	Chistul și mucocelul sinusului nazal	Sinuzitele cronice (chist sau mucocel, piocel al sinusului maxilar)
13.		J34.8	Alte boli precizate ale nasului și SPN	Perforația septului nazal Scleromul nasului Boala Wegener Boala Rendu-Osler
14.		A15-16	Tuberculoza aparatului respirator	Rinita, rinosinuzita de origine tuberculoasă Tuberculoza nazo-sinuzală
15.		A53	Alte forme de sifilis și fără precizare	Sifilisul nazal

Tumorile nasului şi ale SPN

D14 Tumori benigne ale urechii mijlocii şi aparatului respirator

16.		D14.0	Urechea mijlocie, fosele nazale şi SPN	Angiomul Chistul dermoid Polipul sângerând al septului nazal Papilomatoza foselor nazale Fibromul nazofaringian Papilomul Adenomul Fibromul Limfomul Nevrinomul Paragangliomul Hemodectomul
		C30	Tumorile maligne ale foselor nazale şi urechii	
		C30.0	Tumorile maligne ale foselor nazale	Cilindromul Adenocarcinomul Cancerul papilar Cancerul pavimentos keratinizat Cancerul pavimentos nekeratinizat Cancerul pavimentos nediferenţiat Fibrosarcomul Hemangioendoteliomul Sarcomul neurogen Melanomul malign şi alte forme histologice

FARINGELE ŞI ESOFAGUL

Malformaţiile faringelui şi esofagului (cod Q00-Q99)

	17	Q35-Q37	Fisura labială şi fisura palatină	Fisura labială şi fisura palatină
		Q35	Fisura palatină	Fisura palatină
		Q36	Fisura labială	Fisura labială
		Q37	Buza de iepure cu palatoschizis	Buza de iepure cu palatoschizis

		Q38-Q45	Alte malformaţii ale limbii, cavităţii bucale şi faringelui	Alte malformaţii ale cavităţii bucale şi faringelui
				Insuficienţa velopalatină Atrezia sau stenoza congenitală a cavumului Diviziunea (despicătura) palatină Perforaţiile sau absenţa stâlpilor amigdalieni Diverticulele sinusurilor piriforme Tiroide aberante Fistule şi chisturi cervicale anterioare, mediane şi laterale

Malformaţiile esofagului

		Q39	Malformaţiile	Atrezia esofagului
		Q40	Malformaţiile congenitale ale esofagului	Stenozele congenitale ale esofagului Diverticulii şi chisturile esofagului Brahioesofagul Hernia diafragmatică Deviaţiile statice
			Malformaţiile dobândite	Megaesofagul

Traumele faringelui, esofagului şi gâtului

	19	S00-99 T00-98	Leziunile traumatice, otrăvirile şi alte consecinţe ale cauzelor externe	

		S 10	Leziunea traumatică superficială a gâtului	Trauma gâtului
		S11	Plaga deschisă a gâtului	Traumele gâtului
		S15	Leziunea traumatică a vaselor sangvine la nivelul gâtului	Trauma gâtului Plăgile şi perforaţiile esofagului
		T30	Arsurile şi coroziunile corpului cu localizări neprecizate	Esofagita corozivă
		T17	Corpii străini în căile respiratorii	Corpii străini în cavitatea bucală Corpii străini în faringe
		T18	Corpii străini în căile digestive	Corpii străini în esofag

Afecţiunile inflamatorii acute ale faringelui

(anginele (tonsilita acută), faringitele şi flegmoanele)

În CIM sunt incluse:

	10-11	J00	Rinofaringita acută	Adenoidita acută Rinofaringita acută
		J36	Angina flegmonoasă	Flegmonul retrofaringian Flegmoanele periamigdaliene: – antero-superior – posterior – inferior – lateral (extern) Flegmonul faringian Abscesul intraamigdalian
		J02-03	Faringita şi amigdalita acută	Anginele Faringitele acute

Afecţiunile inflamatorii cronice ale faringelui

10.	J.35	Bolile cronice ale amigdalelor şi vegetaţiilor adenoide	Tonsilitele (amigdalitele) cronice forma compensată Tonsilitele (amigdalitele) cronice forma tranzitoric Tonsilitele (amigdalitele) cronice forma decompensată
	J.39	Alte boli ale căilor respiratorii superioare	Adenoiditele cronice Faringita cronică catarală Faringita cronică hipertrofică Faringita cronica atrofică

Afecţiunile glandelor salivare

11.	K-11	Bolile glandelor salivare	Hemangioamele Limfangioamele Oreionul Adenoamele Parotiditele Sialoadenitele Litiaza salivară

C00 – C97 D 00 – D 48 Tumorile faringelui şi ale glandelor salivare
Tumori benigne (D 10 – D 36)

D 37	Tumorile cavităţii bucale şi ale organelor digestive cu evoluţie imprevizibilă	Craniofaringiomul Fibromixomul sau polipul coanal Polipul sinusocoanal Chisturile nazofaringiene Polipli dermoizi ai faringelui Papiloamele şi lipoamele rinofaringiene Angiofaringiomul rinofaringelui Fibroamele Papiloamele Chisturile mezofaringiene Angioamele Adenomul polimorf (tumoră mixtă)
D. 10.1	Limba. Amigdala linguală	Tumorile limbii şi amigdalei
D. 10.4	Amigdala	Tumorile benigne ale amigdalei palatine
D. 10.5	Alte localizări în orofaringe	

D. 10.6	Rinofaringele. Amigdala faringiană	Tumorile benigne ale cavumului și amigdalei faringiene
D. 10.7	Hipofaringele	Tumorile benigne ale hipofaringelui
D. 10.9	Faringe fără precizare	Alte tumori de faringe
D. 11	Tumora benignă a glandelor salivare principale	Adenoamele (pleomorf, mioepiteliom, adenom bazocelular, adenolimfom etc.)
D. 11.0	Glanda parotidă	Adenomul pleomorf
D. 11.7	Alte glande salivare principale	Alte tumori ale glandelor salivare

Laringele, traheea și bronhiile
Q 00 – Q 099 Malformațiile

17.	Q31	Malformațiile congenitale și alte anomalii ale laringelui	Ageneziile laringotraheobronhopulmonare Atreziile Chisturile preepiglotice Laringoptoza Malformațiile cartilajelor Ocluzia membranoasă (glota palmată) Laringotraheomalacia (stridorul congenital) Chisturile laringiene Laringocelul

Traumatismele laringelui, traheii și bronhiilor
S 00 – S 99 Leziuni traumatice
T 00 – T 98 Otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe

19.	S.17	Zdrobirea traumatică a laringelui și traheii	Contuzia laringelui și traheii
	S.19	Leziunile traumatice ale gâtului, alte leziuni neprecizate	Traumatismele laringelui și traheii
	T.17	Corpii străini ai căilor respiratorii	Corpii străini ai laringelui Corpii străini ai traheii
	T.27	Arsurile și coroziunile căilor respiratorii	Arsurile laringelui Arsurile traheii

Afecţiunile inflamatorii ale laringelui şi traheii

J 00 – J 06 Afecţiunile acute ale căilor respiratorii superioare

10.	J.04	Laringitele şi traheitele acute	Laringita acută Traheita acută Laringotraheita acută Laringita obstructivă acută Epiglotita acută Laringofaringita acută
	J.06.8	Alte infecţii ale căilor respiratorii superioare cu localizări multiple	
	J.06.9	Infecţiile căilor respiratorii superioare fără precizare	
	J.30 – J.39	Alte boli ale căilor respiratorii superioare	Laringita cronică catarală Laringita cronică hipertrofică (roşie, roşie în insule, difuză, albă, albă leucoplazică, albă difuză, pahidermia exofitică, pahidermia interaritenoidiană, granulomul de contact, pseudomixomatoza, edemul Reinke, hipertrofia de benzi ventriculare, eversiunea ventriculară) Laringita cronică atrofică Laringotraheita cronică Paralizia corzilor vocale şi laringelui Nodulii corzilor vocale Polipul corzilor vocale

Tumorile laringelui

C00 – C97 Tumorile laringelui
D 00 – D 48

2.	D14	Tumorile benigne ale urechii mijlocii şi aparatului respirator	Tumorile benigne ale laringelui Fibroamele Papiloamele Angioamele Papilomatoza Polipul Pahidermiile Diskeratozele
	C32	Tumorile maligne ale laringelui	Cancerul laringelui Cancerul supraglotic Cancerul glotic Cancerul subglotic

Afecţiunile urechii

17. Malformaţiile şi anomaliile

17.	Q16	Malformaţiile congenitale ale urechii cu afectarea auzului	Urechile decolate (în ansă) Atrezia congenitală a CAE Macrotia Microtia Poliotia Pavilionul în cornet Aplaziile pavilionare Diviziunea (despicătura) lobului Fistulele auriculare Ageneziile şi distrucţiile totale ale pavilionului Exostozele CAE Stenoza CAE Malformaţiile osiculare Altele Surditatea senzoroneurală Sindromul Waardenburg Sindromul Alport Altele

Continuare

	S00 – S99 T00 – T98	Leziunile traumatice, otrăvirile şi alte consecinţe ale cauzelor externe	Traumele urechii externe Traumele urechii medii Traumele urechii interne Traumele urechii mixte Combustiile urechii externe Degerăturile urechii externe Othematomul
	T16	Corpii străini în ureche	Corpii străini în CAE Corpii străini în cavitatea timpanică Corpii străini în urechea internă Dopul de cerumen Dopul de epidermis
8.	H60 – H62	Bolile urechii externe	Pericondrita auriculară Furunculul CAE (otita externă circumscrisă)
	H60	Otita externă	Otita externă difuză Otita externă acută Otita externă cronică
	H61	Alte afecţiuni ale urechii externe	Dermatitele urechii Erizipelul Herpesul auricular Eczema urechii externe Otomicoza Impetico urechii externe Otita externă necrotizantă sau otita externă malignă Tuberculoza urechii externe Sifilisul urechii externe Alte otite externe

H65-H75 Bolile urechii medii şi apofizei mastoidiene

8.	H65	Otita medie nesupurativă	Otita medie acută preperforativă
	H66	Otita medie supurativă şi fără precizare	Otita medie acută perforativă
	H68	Inflamaţia şi obstrucţia tubei auditive	Catarul tubo-timpanic acut Catarul tubo-timpanic cronic Sindromul de tubă beantă

	H69	Alte afecţiuni ale tubei auditive	
	H.66	Otita medie supurativă şi fără precizare	OMCS (mezotimpanita) OMCS (starea după operaţia pe ureche) OMCS benignă, otoree tubară
	H71	Colesteatomul urechii	OMCS (epimezotimpanita, epitimpanita) OMCS propriu-zisă
	H70	Mastoiditele şi afecţiunile asociate	Otoantrita sugarului Mastoidita
	H74	Alte afecţiuni ale urechii medii şi apofizei mastoidiene	Otita medie secretorie Otita medie exsudativă Otita medie recidivantă Otita medie a nou-născutului Otitele medii acute ale bolilor infecţioase Defectul posttraumatic al timpanului Otita adezivă Timpanoscleroza Otita fibroadezivă Otita medie traumatică (baro-, mecanotraumatismul)

H80 – H83 Bolile urechii interne

8.	H80	Otoscleroza	Otoscleroza, forma timpanică: – cohleară – mixtă – secundară Labirintita Fistulele labirintice
	H81	Afecţiunile aparatului vestibular şi sindroamele de vertij	Labirintopatiile Boala Meniere (hidropsul endolimfatic)
	H90	Alte afecţiuni ale urechii	Surditatea senzoroneurală
	H95		Surditatea senzoroneurală acută

Tumorile urechii

	D14	Tumorile benigne ale urechii	Tumorile benigne auriculo-meatale (chisturi, fibroame, nevi pigmentari, condiloame, condrofibroame, hemangioame, miofibrom) Tumorile CAE (exostoze şi osteoame) Tumorile glomice ale osului temporal
2.	C00-C97	Tumorile maligne ale urechii	Tumorile maligne auriculo-meatale (carcinomul spinocelular, carcinomul bazocelular, rabdomiosarcomul, melanoamele maligne, angiosarcomul, carcinomul cu celule Merkel)
	C30	Tumorile maligne ale foselor nazale şi urechii medii	Melanomul Cancerul primitiv Cancerul secundar
	D0a	Tumorile in situ	Carcinomul in situ al urechii mijlocii
		Tumora benignă a urechii interne	Schwannomul vestibular (neurinomul de acustic)

Lista unor termeni anatomici noi

Nr. crt.	Denumirea nouă	Denumirea veche
1.	Nazală	Fosa nazală
2.	Maxilar	Maxilarul superior
3.	Oasele nazale	Oasele proprii nazale
4.	Partea nazală a faringelui	Rinofaringe
5.	Partea bucală a faringelui	Mezofaringe
6.	Partea laringiană a faringelui	Laringofaringe
7.	Sinusurile paranazale	Sinusurile feţei
8.	Amigdale	Tonsile
9.	Cartilajele corniculate	Cartilajele Santorini
10.	Cartilajele cuneiforme	Cartilajele Morgani
11.	Nervul laringian inferior	Nervul recurent
12.	Plica vocală	Coarda vocală
13.	Procesul vocal	Apofiza vocală
14.	Proeminenţele laringelui	Pomul lui Adam
15.	Baza scăriţei	Platina scăriţei
16.	Canalul semicircular anterior	Canalul semicircular superior
17.	Canalul semicircular lateral	Canalul semicircular extern
18.	Canalul semicircular posterior	Canalul semicircular inferior
19.	Fereastra cohleei	Fereastra rotundă
20.	Fereastra vestibulului	Fereastra ovală
21.	Meatul acustic extern	Conductul auditiv extern
22.	Meatul acustic intern	Conductul auditiv intern

CONCLUZII

1. Studierea clasificărilor internaţionale ale maladiilor ne-a permis să adaptăm clasificările clinice folosite de medicii practicieni din Republica Moldova la cerinţele CIM.
2. Informaţiile incluse în aceste recomandări metodice le vor permite ORL autohtoni (din RM) să se conformeze cerinţelor CIM (1990).
3. Noile denumiri anatomice exclud denumirea unor organe după numele autorilor.

Bibliografie

1. Şt. Gârbea, V. Ciuchi, P. Miloşescu, B. Olariu. *Otologie*. Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1987, 552 p.
2. Dicţionarul explicativ al limbii române. Bucureşti, 1998.
3. Clasificarea Internaţională a Maladiilor. Revizia a X-a O.M.S (varianta restrânsă). Chişinău, 1995.
4. Pierre Bonfils, Jean-Marc Chevallier. *L'anatomie ORL* Medecine-Sciences. Flammarion, 1998, 402 p.
5. Constantin I. Bogdan. *Foniatrie clinică*. Vol. I. *Vocea*. Editura „Viaţa Medicală Românească". Bucureşti, 2001, 373 p.
6. Ion Ababii, Vladimir Popa. *Otorinolaringologie*. Chişinău, Centrul Editorial-Poligrafic „Medicina", 2000, 280 p.
7. Vladimir Popa, Vasile Andriuţă, Nicanor Hodonoagă. *Ghid otorinolaringologic*. Chişinău, 1994, 288 p.
8. Gheorghe Ţâbârnă. *Ghid clinic de oncologie*. Chişinău, 2003, 826 p.